

інтонацій, які можуть йти на тлі типового для класичної фортепіанної сонати типу фактури, зворотів.

Список використаних джерел:

1. Асатурян А. С. Камерно-вокальний стиль К. Дебюсси в контексте музикального символізму: дис. ... канд.. искусствоведения: 17.00.03 / Анна Самвеловна Асатурян. ХНУИ им. И. П. Котляревского. Харьков, 2017. С. 191.
2. Кротько Т. А. Вокальные жанры эпохи возрождения в Италии [Электронный ресурс]. / Т. А. Кротько. URL: http://www.rusnauka.com/7_NND_2009/musicaandlife/42767.doc.htm.
3. Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789 года : учебник в 2 т. / Т. Ливанова. М., 1983. Т. 1. : По XVIII век. 696 с.
4. Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789 года : ученик в 2 т. / Т. Ливанова. М. : Музыка, 1982. Т. 2. : XVIII век. 622 с.
5. Тарасов С. В. Камерно-вокальная музыка венских классиков: к проблеме генезиса и эволюции жанра / С. В. Тарасов // Успехи современного естествознания. 2009. № 10. С. 55-60.

Камінська М.І.,

науковий співробітник Миколаївського
обласного краєзнавчого музею, м. Миколаїв

**МЕРЛЯНОВ МИХАЙЛО ВАСИЛЬОВИЧ – ВИДАТНИЙ БАЛЕТМЕЙСТЕР
МИКОЛАЇВСЬКОГО КРАЮ**

Мерлянов Михайло Васильович (9. 08.1946 р. м. Миколаїв, Тернівка - 25.11.2019 р. м. Миколаїв) - балетмейстер, етнограф, Заслужений працівник культури України (1999), Голова Миколаївського обласного осередку національної хореографічної спілки України (з 2005), лауреат премії ім. М. М. Аркаса (2015) [1].

Народився Михайло Васильович 9 серпня 1946 року в Тернівці (м. Миколаїв). Родина була багатодітна, крім Михайла були ще брат Олександр (1949 р. н.) та сестра Валентина (1961 р. н.). Батько Мерлянов Василь Михайлович – росіянин, а мати Мерлянова Євгенія Тихонівна була болгаркою, й виховувала дітей в атмосфері любові до свого коріння та поваги до чоловіків, тому маленька сестра завжди слухалась братів, й ні в чому їм не перечила. Михайло з малечку ввібрав в себе особливий колорит побуту та звичаї тернівських болгар. Згодом це відбилося на його творчості – болгарський танок «Кладенче» (колодязь) став яскравою візитівкою ансамблю народного танцю Миколаївського вищого державного училища культури і мистецтв.

З 1953 по 1961 рр. Михайло навчався у Тернівській середній школі, закінчив 8 класів. 1961 р. юнака було зараховано музичним вихованцем у військовий оркестр в / ч 10258 м. Миколаєва. Паралельно він навчався в 9 класі В ЗОШ № 25 [2].

У 1963 р. був прийнятий фрезерувальником в цех № 51 «Миколаївського суднобудівного заводу ім. 61 комунара». З того ж року - член ВЛКСМ, квиток №

18076932 (видано політвідділом в / ч 10258). Працюючи на заводі зрозумів, що це не його справа життя, тому звільнився через рік.

У серпні 1964 р. Михайло стає керівником студії народного танцю Будинку піонерів м. Вознесенськ Миколаївської області, але невдовзі звільнився за для подальшого навчання.

Вересень 1965 – липень 1967 рр. - Михайло Мерлянов - студент Миколаївського культурно освітнього - училища. Його було зараховано відразу на 2 курс у зв'язку з проходженням практики у військовому оркестрі. Це було доленосне рішення, яке вплинуло на все життя майбутнього балетмейстера.

У 19 років Михайло одружився з Щербиною Тетяною Данилівною, разом вони були абітурієнтами училища культури, але дівчина не пройшла конкурс і розпочала навчання вже з наступного року. Але це не стало на заваді любові, молодята одружились у рік вступу Михайла до училища. Родина спочатку жила з батьками, потім жила в Миколаєві по пр. Миру 16, кв. 37, згодом переїхала на вул. Космонавтів 134 «А», кв. 24. Багато років подружжя було разом, на жаль дітей не було, донькою Мерлянов вважав дитину своєї рідної сестри, яку він хрестив – Лілію, а її сина Тимура вважав своїм онуком. Хлопчик мав хист до хореографії, та відвідував танцювальний гурток. Михайло та Тетяна прожили багато щасливих років разом, але 11. 02. 1997 р. подружжя розриває шлюб [3].

Під час навчання з вересня 1967 по серпень 1968 р. – Михайло Васильович педагог - хореограф дитячої балетної студії м. Новий-Буг (Миколаївської області).

Розуміючи, що треба продовжувати навчання, з вересня 1968 р. Мерлянов - студент Краснодарського державного інституту культури. Навчається за спеціальністю культурно просвітницька робота. Рішенням державно екзаменаційної комісії від 24 червня 1972 р. йому було присвоєно вищу кваліфікацію клубного працівника та керівника хореографічного колективу.

1 липня 1972 р. Михайла Васильовича було прийнято на роботу в Миколаївське культурне просвітницьке училище на посаду викладача хореографії [4]. З характеристики балетмейстера:

«Як турист виїжджав за кордон: у 1976 р. - Болгарія, 1977 р. був у круїзі по Середземному узбережжю (Греція, Туреччина, Сицилія, Іспанія, Мальта, Алжир, Марокко, Канарські острови), 1980 р. - ПНР і НДР».

З 1977 по 1981 рр. Мерлянов був художнім керівником народного ансамблю танцю «Нива» м. Вознесенськ Миколаївської області. 1978 р. ансамбль було нагороджено дипломом молодіжного фестивалю в м. Братиславі (Чехословаччина), 1979 р. ансамбль стає лауреатом міжнародного фестивалю м. Приморсько в Болгарії.

З 1981 р. Михайло Васильович - керівник танцювальної групи «Веселка» Прибузького ансамблю пісні та танцю обласного науково-методичного центру. 1985 р. ансамбль стає лауреатом Всесоюзного огляду самодіяльної художньої творчості, у 1986 р. - володарем спеціального призу на конкурсі хорових і танцювальних колективів в м. Корк, Ірландія. 1986 р. ансамбль танцю «Веселка» було нагороджено Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР.

З 1 серпня 1987 р. Мерлянова було звільнено з посади викладача у зв'язку з виїздом на роботу в район Крайньої Півночі.

П'ять років з серпня 1987 по серпень 1992 р. він викладач хореографічних дисциплін дитячої школи мистецтв - керівник ансамблю «Северянка» смт Євгеніном Магаданської області Чукотського автономного округу. Це був суворий край зі своїми неймовірними краєвидами та вічним холодом. Хто хоч раз був там, той згадує це місто до кінця свого життя. Не забув його і Михайло Васильович, він кожному новому курсу розповідав про північне сяйво та хизувався танцювальними черевиками зі шкіри моржа, зносу яким не було.

У 1992 р. балетмейстер повертається додому на південь, з вересня знову працює старшим викладачем хореографічних дисциплін Миколаївського вищого державного училища культури і мистецтв. 1993 р. йому було присвоєно категорію викладача 1 категорії, а у 1995 р. – присвоєно вищу кваліфікаційну категорію (23. 12. 1996 р. - підтверджено вищу кваліфікаційну категорію).

Це були, напевно, самі щасливі роки у кар'єрі Михайла Васильовича. Молодий, активний, завзятий педагог викликав у студентів неймовірну довіру та спонукав до творчої праці. З досягнень: 24 січня 1996 року народний ансамбль пісні й танцю Миколаївського вищого училища культури, керівником якого був Мерлянов М. В. разом з Затуряном А. І., було нагороджено концертним роялем. (Спонсор - Дніпро - бузький морський торговельний порт).

Після виходу на пенсію (25. 01. 1996 р.) Михайло Васильович продовжує працювати у Миколаївському державному вищому училищі культури і мистецтв. З 02. 09. 1996 - 01. 09. 1999 рр. його було переведено на контракт старшим викладачем фахових дисциплін (у зв'язку з виходом на пенсію).

За особистий внесок у розвиток української культури і мистецтва, вагомі творчі здобутки Мерлянову Михайлу Васильовичу 19. 05. 1999 р. було присвоєно почесне звання «Заслужений працівник культури України» [5].

Прагнення до самовдосконалення та великий потенціал штовхає творчу людину к підкоренням нових вершин. Так 23 серпня 1999 р. Михайло Васильович стає завідувачем кафедри хореографії МФ КНУКіМ, отримує вчене звання «Доцент» [6].

З 2000 по 2006 рр. Мерлянов декан факультету музичного і образотворчого мистецтва МФ КНУКіМ, художній керівник народного ансамблю танцю «Миколаїв» МФ КНУКіМ.

20. 11. 2021 р. за досягнення в галузі хореографічного мистецтва М.В. Мерлянова було нагороджено почесною відзнакою «Медаль Павла Вірського».

Він продовжує працювати у Миколаївському фаховому коледжі культури і мистецтв, але його було звільнено з посади старшого викладача хореографічних дисциплін у зв'язку з переведенням на посаду завідувача кафедри хореографії МФ КНУКіМ [7]. Мерлянова було призначено на посаду старшого викладача хореографічних дисциплін з погодинною оплатою за сумісництвом на вимогах строкового трудового договору на 1999 - 2000 рр. [8]. Надалі з Михайлом Вавиловичем було укладено контракт до 01. 07. 2002 р., а 03. 04. 2002 р. його було звільнено з посади старшого викладача хореографічних дисциплін за власним бажанням [9].

Вдруге одружується Михайло Васильович 12. 03. 2002 р. на своїй студентці Ользі (1971 р. н.). 29. 05. 2015 р. подружжя розриває шлюб [10].

1.11.2007 р. М.В. Мерлянова було призначено завідувачем кафедри хореографії, професора за наказом факультету мистецтв.

За своє життя балетмейстер створив багато хореографічних композицій, ось деякі з них: «Червона калина» (1976), «Квітни, Україно!» (1979); вокально-хореографічні композиції «Повертали хлопці з походу» (1980), «Весільна неділя у молодій» (1985), «Свято врожаю» (1986), «Наш Прибузький рідний край» (1998), «Отаман» (2009), «З Україною разом» (2010), «Друзям хорошим, гостям добрим» (2015); вокально-хореографічні картинки «Розпрягайте, хлопці, коней» (1980), «Лебедине кохання» (1983), «Їхали хлопці» (2017), «Сопілкар» (2018); народні танці – український «Закарпатський весільний» (1976), «Гопак» (1979), «Козачок» (1991), «Березнянський чардаш» (1994), «Буковинський весільний» (1997), «Кривуляк» (2000), «Гуцулка» (2011), «Рівненські притупи» (2012), «Козак» (2013), «Кивак», «Каричка» (обидва – 2016); російські «Біля околиці» (1977) і «Веселуха» (1984), чеський «Обкročак», ромський «Степові наспіви» (обидва – 1978), болгарський «Шопське хоро» (1979), угорський «Кручениця» (1988), молдовський «Святкова хора» (2006) і «Чиокірлія» (2007) [1].

25 листопаду 2019 року після двох інфарктів в лікарні перестало битися серце великого балетмейстера. Прощання відбулося у церкві «Всіх святих» (вул. Степова, 35). І на останок, близько пів години лунали аплодисменти, проводжаючи в останній шлях таку непересічну людину з великої літери.

За своє життя Мерлянов Михайло Васильович виростив велику плеяду хореографів - балетмейстерів. Багато з них працюють в танцювальних ансамблях по всьому світу, університетах та коледжах культури України, у палацах та будинках культури міста та області, загальноосвітніх школах тощо. Всі вони продовжують працю життя Михайла Васильовича. Серед них: Заслужений працівник культури України Ольга Дорошина (екс-керівник ансамблю танцю Миколаївського Обласного палацу культури «Юнги» та «Суднобудівник», викладач фахових дисциплін Миколаївського вищого державного училища культури і мистецтв); викладачі кафедри хореографії Миколаївської філії КНУКіМ Ольга Мерлянова, Катерина Гашенко, Анжеліка Кошкодаєва; викладачі спеціальності хореографія Миколаївського вищого фахового коледжу культури й мистецтв Тетяна Нежидаєва, Олена Нікітіна, Олена Божко, Лариса Сімісюк та Світлана Романова; Тетяна Смикова, Світлана Драгомощенко (керівники Народного художнього колективу «Дивертисмент» Миколаївського Палацу творчості учнів); Наталя Кобельчук (керівник зразкового ансамблю танцю «Перлінка» Будинку культури Вітовського району м. Миколаєва), Олена Кіщенко (викладач фахових дисциплін Академії дитячої творчості м. Миколаєва та ММАК); Артем Горбаль екс-соліст ансамблю «Мулен Руж» (Париж, Франція), Євгенія Памфілова (хореограф танцювальної школи «Movements» Антверпен, Бельгія); Надія Вороненко (керівник танцювальної студії «Art & Soul Dance Company» Сарасота, Флорида), Ольга Кисіль (хореограф Народного художнього колективу «Юність Прибужжя» Миколаївського Палацу творчості учнів (2001 - 2021 рр.), Марія

Камінська (керівник єврейського ансамблю «Штілім» Миколаївського товариства єврейської культури (1999 – 2012 рр.), Олена Соротяк (керівник естрадного танцю «Нова Галактика» Очаків (2004 -2011 рр.) та багато інших.

Отже, Мерлянов Михайло Васильович народився і виріс в Миколаєві. Він прожив яскраве життя, сповненому служінню богині мистецтва «Терпсіхорі». Танок був смыслом його життя, без нього він не любив, не дихав, і не творив. На жаль, пішли з життя відомі балетмейстери Миколаївського краю, Заслужені працівники культури України М.Г. Кісельман, В.Г. Почтаренко, М.В. Мерлянов, і ще не скоро родить наша земля подібні величини. Тому зберігати пам'ять про цих наш обов'язок.

Список використаних джерел:

1. Архів відділу кадрів Миколаївського фахового коледжу культури і мистецтв (Свідоцтво про розривання шлюбу - 2.02.1997 р. (І-Ф № 038696).
2. Архів відділу кадрів Миколаївського фахового коледжу культури і мистецтв «Наказ №159 від 31.07.72 р.».
3. Архів відділу кадрів Миколаївського фахового коледжу культури і мистецтв «Указ президента України № 2537 від 19. 05. 1999 р.».
4. Архів відділу кадрів Миколаївського фахового коледжу культури і мистецтв «Атестат доцента від 17 жовтня 2002 р. Серія ДЦ № 005991».
5. Архів відділу кадрів Миколаївського фахового коледжу культури і мистецтв «Наказ № 76 від 22. 08. 1999 р.».
6. Архів відділу кадрів Миколаївського фахового коледжу культури і мистецтв «Наказ № 85-0 від 31. 08. 99 р.».
7. Архів відділу кадрів Миколаївського фахового коледжу культури і мистецтв «Наказ № 24/1 від 03. 04. 02 р.».
8. Архів відділу кадрів МФ КНУКіМ «Свідоцтво про розірвання шлюбу ІФ-№076594».
9. Енциклопедія сучасної України URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=66622
10. Крамаренко М.В. Інститут заступників з політичної та виховної роботи 92-гої Гвардійської стрілецької Червоного прапора Криворізької дивізії // Українознавчий вимір у сучасній науці: гуманітарний аспект: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції, 30 квітня 2020 р., м. Миколаїв. – Миколаїв : МНАУ, 2020. – 190 с.